

dos Veszprémbe, hadd tanuljon szabóságot. Egy Ranschburg nevű zsidó kántor fedezte fel. A fiú öblös, zengő hangját kihallotta a gyülekezetből, mívelni kezdte s amikor Dávid húsz esztendő lett, kóristaként alkalmazta őt a veszprémi zsidótemplomban. 1863-ban katona lett. Ferenc József király 8-ik tüzérezredében szolgált hat kemény esztendőt s felvitte a lovaglómesteri rangig. Végigharcolta 1866-ban a porosz hadjáratot és Lombardiában is volt garnizonban, ahol esténként az olasz opera előadásaira vezényelték ki — hallgatónak. Amit tanult: ott tanulta, az olaszoktól tanulta. Hat esztendei katonaszkodás után Tapolcára került s a tapolcai kántor mellett folytatta tanulmányait.

De szíve vágya elvitte a Dunántúlról. Színpadra.

Bécsben próbálta meg a színpadi szerencsét. Suppé Ferenc, a híres komponista volt a protektora, aki — 20 forint havi fizetéssel — a Carl-Theater kardalósának tette meg.

Suppé nemcsak protegálta, hanem tanította is; zenei műveltségének alapját ő vetette meg. Magánénekesként a »Varázsfuvola«-ban debütált. Sarastrot énekelte. (1877. febr. 18-án.) És amikor megszólalt erős, érces, zengő, meleg és megindító hangja: nyert ügye volt.

Bécsből Bokody Antal győri színigazgató szerződtette s a győri társulatnál Wotan-Sarastro magyar népszínművekben lépett fel, magyar nótákat dalolt. Óriási sikerrel. A Nemzeti Színházhoz 1874. okt. hó 1-én került, Richter János meghívására, 600 forint évi fizetéssel s először a »Hugenották«-ban lépett fel Nevers szerepében. A közönséget s a sajtót azonban itt is mint Sarastro hódította meg, 1877. febr. 18-án. 1884-ben a M. Kir. Operaház tagja lett.

Mindent énekel. Félelmetes és megdöbbentő volt a komthur szerepében s nem volt Don Juan, aki el ne törpült volna mellette. Igazi királyként tündökölt Salamon palástjában. Földije: Goldmark, ilyennek álmódta hangokban a zsidók királyát, amilyen ő volt. Wotan búcsúját megrázóbb erővel senki nála megszólaltatni nem tudta. Neki elhittük, hogy félisten, akinek a lándzsája lángot fakaszt a sziklából. De a kacagás percekre elnyomta

a zenekar hangjait, ha Sir Johnként megjelent a windsori menyecskek randevuján. Komor és zordon Petur volt és tragikus Brogni, de az arany kedély, a felsőséges jóság, a derüs bölcsesség sugárzott minden mozdulatából, áradt minden hangjából, ha abban a szerepben lépett eléd, amely élete végén a legjobban illett hozzá s amelyet betöltött egészen: a Hans Sachs szerepében. Honnan tudta? Kitől tanulta? Ő, az intellectuel, agyonképzett, virtuosus technikájú, analízáló színész-mesterekkel szemben, az ösztönös művész képviselte. Többször vendég szerepelt külföldön is, csodás siker mellett. Főbb szerepei: Petur (Bánk bán), Gara (Hunyadi László), Főpap (Alár), Főpap (Tamora), Kormányzó (Don Juan), Leporello (Don Juan), Figaro (Figaro házassága), Sarastro (Varázsfuvola), Király (Sába királynője), Gaspar (Bűvös vadász), Daland (Bolygó házasság), Örgróf (Tannhäuser), Király (Lohengrin), Wotan (Nibelung gyűrűje), Hans Sachs (Mesterdalnokok), Cár (Észak csillaga), Marcell (Hugenották), Brogni bibornok (Zsidó nő), Főpap (Aida), Leoclesol (Roland mester). Temetésén búcsúbeszédet mondott: Máder Raoul, Pásztor Árpád, Beregi Oszkár és Várady Sándor. 1910. okt. 24-én volt a síremlék leleplezése. Az emlékkövet Lechner és Füredi szobrászok mintázták. A nagy művész emlékét törzszakasztala felett, az Opera-kávéházban, plakettel örökítették meg tisztelői.

Ney Dávid, tenorénekes, sz. 1905-ben, Budapesten. Színpadra lépett 1926-ban. A Zeneművészeti Főiskola operai tanfolyamát végezte, itt a nyilvános vizsgán feltűnt a »Walkür« Siegmund szerepében, mire Radnay Miklós igazgató 1929-ben a M. Kir. Operaházhoz szerződtette.

Ney Etelka, karénekesnő, 1905. okt. 15-től a M. Kir. Operaház tagja.

Ney Ferenc, (pilis), főreáliskolai igazgató, szépirodalmi író, sz. 1814. május 26-án, Pesten, megh. 1889. szept. 11-én, u. o. Tanult Szombathelyen, Pesten és Bécsben, azután a tanári pályára lépett. Színművei: »Silvio«, dr. 5 felv. 1843. júl. 15. Nemzeti Színház. »Kalandor« népsz. 3 felv. 1844. febr. 24. (50 arany pályá-